Nr. 40. Sibiiu, Sâmbătă 4 Aprilie 1881. *Anul XXIX.*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTU

Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 9 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru **străinătate** pe an 13 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la:
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Roman", strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se inapoiază.

INSERŢIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 1296. Pres.

MIRON,

prin îndurarea lui Dumnedeu archiepiscop al bisericii ortodocse în Transilvania, şi metropolit al romînilor greco-orientali din Ungaria şi Transilvania,

Iubitului cler şi popor al archidiecezei Noastre transilvane; subţiilor şi onorabililor deputaţi la sinodul archidiecesan: Dar şi milă dela Dumnedeu Tatăl şi Domnul nostru Isus Christos!

Avênd în vedere §§. 89 şi 90 din statutul organic, convocăm, şi prin acestea dechiarăm de convocat sinodul ordinariu al archidiecesei Noastre transilvane la biserica catedrală din cetatea Sibiiu, pe **Duminecea Tomei,** adecă pe diua **19 Aprile vechiu**

De altmintre împărtăşim tuturor binecuvêntare archipăstorească

Sibiiu, la 4 Aprile, anul Domnului 1881.

Mai sus numitul archiepiscop.

Sibiiu, 3 Aprilie

Cêea ce ziceam pe la 5 Martie a. c. că concetăţenilor nostri maghiari le ar mai plăcê ca Romînii ardeleni să stea cum au mai stat, adecă nefăcênd nimica, s'ar părê aţi o flagrantă contraţicere.

Pentru ce? Vom spune îndată.

Pe timpul datei citate o parte din ţiaristii maghiari spuneau Romînilor, că va fi mai bine dacă vor continua a fi pasivi.

In timpul mai dincoace ţiarele maghiare, despre care este sciut, că sûnt inspirate de guvernul actual, scriu cu multă căldură pentru activitatea Romînilor. Ba cetim în foi de ale noastre, că organe de ale guvernului deşi *vari sunteu în gurile vasto,* demonstrativ se întrepun pentru a favorisa întrarea Romînilor în acţiune.

Aceste sûnt apucături bine combinate pentru a amăgi pe oamenii cu vedere scurtă.

Guvernul unguresc dela proclamarea pasivităţii incoace a avut cercurile electorale părăsite de Romîni pe mânile funcţionarilor, primarilor şi notarilor şi a celor ce primesc bacşişuri electorale — drept reservă pentru toţi nemernicii, câţi cădeau în cercurile, unde erau cunoscuţi. Insuşi „a tot puternicului" Col. Tisza i-a prins bine unul din cercurile electorale din „ţeara scăpărei iepurilor."

Deputaţii aleşi în chipul acesta prin cercurile părăsite de Romîni au fost o gardă credincioasă până la sacrificare pentru guvern. Numai neprevêţuita absenţă i facea sê nu voteze cu guvernul; a avê convingerei şi păreri contrare guvernului, este gardei cu neputinţă, pentrucă ea preste tot n'are convingeri; pentru ea gândesce, cugetă şi judecă dl min. president Tisza.

Guvernul unguresc actual scie ce serviţii i-a prestat pasivitatea şi de aceea nu poate sê o ignoreze.

Guvernului i a venit însê pe neasteptate mişcarea electorală a Romînilor. El va fi sciut, că are sê se facă mişcare electorală, însê, după cum se vede din sufloarele lui, nu s'a aşteptat la ceea în regulă, ci la o conferenţă *de a valma,* carea sê producă un principiu nedefinit şi nedisculat.

Astfeliu de conferenţă i permitea acelei succese şi „fortăreaţa electorală transilvană" avea sê presteze din nou minunile sale din perioadele trecute.

Deci după ce a vêţut cum se incepe, cum se continuă mişcarea, a inceput şi glăsuirea organelor, a presei inspirate, şi pre lungă aceasta şi mişcarea a toată suflarea „credincioasă", pe faţă şi în ascuns. Glăsuirea însê nu este de o potrivă.

Sciindu-se din trecut că cuvêntul *activitate* pentru o samă de oameni este un cuvênt odios, unele organe inspirate au inceput a o lăuda cu cădură, altul însê din apropiarea noastră cu oare care bucurie avisează la multimea pasivistilor aleşi la conferenţă şi în fine denunţă mişcarea electorală.

Strategia şi tactica aceasta nu e tocmai rău alesă. Oamenii cari nu sûnt în stare a se orienta numai decât se pot lesne amăgi sau cel puţin veni în confuzione.

In convingerea că mişcarea noastră electorală are un scop salutariu şi pentru întreg şi pentru parte, adecă şi pentru patrie şi pentru naţionalitatea romînă, ne ţinem de datorinţa a striga din toate puterile: *Atenţiune!* Romînii sê nu se amăgescă şi cum de glasul cel dulce al Sirenelor nici sê se intimideze de denunţările denunţătorilor de meserie.

Romînii trebuie sê şi păstreze stempărul de lipsă în astfeliu de împregiurări şi reintrând în domeniul drepţului lor electoral, din care fură escamotaţi, fără a băga de samă cum, sê'l folosescă aşa cum sê cuvine unor cetăţeni înzestraţi cu drepturi cetăţeneşc.

Romînii au în esperienţa trecutului lor o carte destul de bogată şi de importă scrisă, în care sûnt depuse inveţerat lipsele şi neajunsurile de care sufere naţionalitatea noastră şi cari i ţin la distanţă de aceea ce în principiu li îndreptăţesce şi le dă legea fundamentală a statului.

Spre a incungiura confusiunea Romînii trebuie se depărtêze dela auţul lor strigătele precum şi şoptele străine şi sê se îmbărbăteze a urma, intre împregiurările date, o politică dictată de interesele lor naţionale. Ei sûnt impulsivne bărbaţilor de stat Muscali, şi care s'a numit organic.

Se crică atunci şi o oţire romînă regulată, prin instructori romîni, cari servise în armata rusă. Boliac se inscrise ca iuncăr între primii juni boeri ce contribuiau la aşedarea fortelor de apărare a ţărei. El avea atunci etatea de 17 ani.

Insê disciplina militară era în opoziţie cu aspiraţiunile sale libere şi literatura, cari şi sbuciumau. El părăsi deci cariera militară după ce ajunse aci la gradul de parucik (locotenent) ca sê respire liber şi sê se dea cu totul la literatură.

Ceea era partea aleasă de dînsul în literatură. Natură visătoare, caracter entusiast, imaginaţiune vivă, temperament energic, aspiraţiuni mari el avea toate aceste condiţiuni, cari constitue pe poet.

Cugetarea sa mai mult filosofică de cât amorosă, îi imprimă caracterul de poet umanitar, şi de bărbat politic.

Intr'adevêr, dacă Boliac strălucesce ca poet în pleiada poeţilor ce-

FOIŢA.

†

Cesar Bolliac

S'a nâscut în Bucuresci la 25 Martie 1813. El a fost odrasla unui faimos medic italian, doctorul Boliacu, care, insurat în Bucuresci cu o fiică a pământului romînă, a jucat un timp semnat rol în societatea bucureseană ca medic al curţei lui Karageş, şi al cărui lux atingea pe însuşi acela al lui Vodă.

Din impregiurări politice, doctorul Bolliacu, a trebuit sê părăsescă Romînia; şi la plecare, soţia lui, neînduplecată a'şi părăsi ţeara şi a'l urma, se vêţu silită a ascunde pe micul copil *Kesar,* spre a nu'l putê lua tatăl, care întrebuinţa toate chipurile ca sê'l ture.

Rămas numai cu maică-sa, care se afla în relaţiuni cu cele dintâiu case boerescі ale Bucurescilor, micul „*Kesar*" cum se dicea pe atunci, şi petrecu copilăria în mijlocul fiilor acestor familii şi dede esemplu de copil destul de sburdalnic şi întrepid.

In timpii copilăriei lui Cesar Bolliac, scolele grecescі, deşi combătute cu multă zel de marele apostol al românismului, profesorul Lazar, erau încă căutate, fiind-că influenţa greacă încă avea înrîurirі în societate prin faptul ecsistenţei pe tron a Domnilor fanarioţi, şi fiind-că limba de salon era limba greacă. Deci, Bolliac, fu dat mai întâiu în scoală greacă, avênd dascăl pe un învêţat grec, Neofit Duca.

Curênd însê străbătu într'ênsul atrăgêtoarele raţe ale românismului, ce acum se transmisesе cu puterе prin genini născênd al lui Heliade Rădulescu, elevul lui Lazar, şi Bolliac, băiat de 14 ani, se dete cu desăvêrşire la scoala lui Heliade.

Evenimente intr'adevêr mari se petreceau în ţeară şi aiurea. Dela Lazar, la haiducii Jianu şi Tunsu şi dela acestia în simţemêntul public, ideea de patrie romînă şi de goana a străinismului dobândise atâta consistenţă în cât se ivi la 1821 un Tudor Vladimirescu, care luă în mână stindardul naţionalităţei şi incercă se scuture jugul domniei străine.

Intr'această desfăşurare de simţemênte patriotice, Romînii imitau pe Grecii, cari, aspirând la o patrie liberă, propagau pe pământul Romîniei acest simţemênt intre dênşii

Ast-fel, deodată cu revoluţiunea greică, începu revoluţiunea romînă, şi una şi alta avênd vatră de conspiraţiune pământul românesc.

Atunci se şi dete loviturі mai tari puterei slăbite a Osmanlilor; şi, din resultatele rêsboiului de la 1828 între Rusia şi Turcia, se hotărî autonomia Romîniei precum şi intoarcerea Domniei pământene.

Spiritul lui Bolliac se desvolta în ideile şi simţemêntele timpilor acestora şi în inima lui prindea rădăcină simţemêntul naţional, care mai târziu trebuia se devie un trunchiu puternic dominând toată fiinţa lui.

După rêsboiul cu Turcii se făcu organisarea ţărei printr'un Regulament, la care lucrase boierii ţărei sê'şi adune gravamenele lor şi din ele se compună o programă pentru care sê militeze cu toţii.

Sperăm ca iniţiatorii conferenţei ce vor fi îngrigiţi şi de specificarea lipselor, pe care naţionalitatea noastră doresce sê le vadă delăturate. Am dori însê ca sê cunoascem acea specificare spre a putê fi meditată bine de toţi, pe cari i privesce, pentruca resultatul conferenţei sê fie după cum îl asteaptă toţi Românii şi după cum îl asteaptă şi interesul bine înţeles al patriei comune.

Prin o procedere de felîul acesta Românii, după ce ar discuta şi primi de a lor o programă naţională fără de privire la activitate şi pasivitate ca cuvinte goale, ar dovedi de o parte că sciu lămuri ce vor şi pe lângă respectul ce şi l'ar câstiga înaintea adversarilor lor politici ar scăpa de a servi, cu voia sau fără de voie, intereselor acelora, cari vor a'i depărta dela participarea la beneficiile constituţionale.

In chipul acesta Românii într'unişi sub un stindard ar face liberi evoluţiunile acele constituţionale dela care ar fi mai siguri că le va aduce victoria, după care se nu mai fie cêtăţeni numai *asque ad beneplacitum* al acelora, ce vor toate numai pe sama lor.

Revista politică.

Sibiiu, în 3 Aprilie.

Dieta Ungariei paueseză de Mercuri. Causa unei vacanţele pascilor. După sêrbători eară'şi va incepe activitarea până pe la mijlocul lunei viitoare, când deputaţii actuali îşi vor incheia lucrările spre a face loc altora din alt period, mai lung sau tot ca cel de până acum, ce încă nu putem sci.

Ingrigirile electorale pentru periodul ce va urma se simt de pe acuma. In toate părţile Ungariei se înfăţişează peţitori noi inaintea alegătorilor cu promisiuni de tot felîul.

In privința tratatelor cu Germania spune „Orez. Ert." a fost la Viena o conferență comună de ministri. După ésa aceasta conferența n'a putut ajunge la rezultate favorabile căci altminteri consiliariul de secțiune bar. Glanz ar fi plecat la Berlin, unde se află ceilalți consiliari trimiși pentru finalisarea tratatului. O telegramă dela Viena din 13 Aprile spune cà bar. Glanz a plecat la Berlin, pentru ‚ca instrucțiuni, cari vor face posibilă finalisarea tratatului. Pe lungă cunoscuta perseverență a principelui Bismarck, nu credem, cà consiliarii nostri de secțiuni vor obține multe favoruri pentru Austro-Ungaria.

„D. Zt." are sciri din Praga, din cercuri cechice, cà încà în decursul anului acestuia Împératul Francisc Iosif se va Incorona rege al Boemiei. Nemijlocit după actul acesta va urma Incoronarea principelui de coroană Rudolf rege al Boemiei. Ceremonia acesta din urmà se motivează cu indigitarea la „dreptul public", conform cărui mai mulți suscesori s'au incoronat rege al Ungariei și Boemiei încà fiind regentul în viață. Scirea acesta și ca scire este caracteristică în timpul de fatà.

Köln. Zeit." condamnà într'un articul foarte aspru politica, ce o urmàresce contele Taaffe și discutà într'un mod foarte simpatic situațiunea Germanilor din Austria. Articulul poartà titlul „Austria la respântii" și între aldue cuprinde și următoarele pasage remarcabile:

„Dela anul 1860 Austria nu s'a mai afiat într'un stadiu atàt de decidètoriu cum este stadiul actual. Cabinetul Taaffe, al decelea dela Octomvre 1860, al càrui șef fusese ministru sub Beust, apoi ministru president, earăși ministru sub Auersperg până la 1870 și iarăș odată ministru din Martie 1870 până la Februarie 1871, care a aparținut cu anii „ministeriul burgez," acestei încarnațiuni a germanismului, Taaffe dicem, și-a propus într'un mod mai bàtètor la ochi decât predecesorii sei Rechberg, Belcredi și Hohenwart, sà realisese problema de a preface Austria într'un stat federalistic. Ordinațiunea ce a emanat dela dènsul în causa limbei, concesiunile ce le a fàcut Cechilor și Polonilor dovedesc, cà de'n'adevàr se radimà de partida slavo-naționalà. Austriei i lipsesc numai una: politica sa internà și externà ajunge până acum s'a mișcat dintr'un estrem într'altul, trebue sà înceteze. Toate naționile negermane din Cisleitania au câștigat ce au potut pretinde după mintea sànètosà: cea mai deplinà egalà îndreptàțire și mulțumirà. Ultramontanismul e o temelie impositibilà pentru pàsmuiri politice; a pune naționile singuratice fundament la formarea internà politicà a statului, aceasta duce la decadența imperiului intreg; forma feudalà și federalistică e un contrast cu statul modern. Trebue sà li se dicà celor ce sàruesc în acestà direcțiune un categoric: „Stați pe loc!" Dacà se va face asa și dacà aceasta este și voința firmà a monarchului, va veni linistea și ordinea în cel mai apropiat viitoriu, pentru cà Cechul și ceilalți sùnt tari numai fàtà cu un guvern slab, înaintea unei voințe tari, de fer tirèsc. Timpul ocupàrii prussiane în anul 1866 ne a dat dovada cea mai nouà, ear' istoria din dile lui Ferdinand II până la anul 1860 ne a dat o dovadà mai veche de 200 ani."

In cercuri diplomatice se acentueazà necesitatea de a se numi o comisiune internaționalà sub conducerea puterilor, care se fiesce în linia grecească de granità și sà prosue pe Grecia în posesunea noului teritoriu.

Beiul Tunisului nu voiesce sà coopereze cu Francezii contra rescuțalțior Cumiri dela frontàriile Algeriei. A declarat însè; cà trupele tunese nu se vor bate contra Francezilor.

In Randon și Bona fu arestat un Italian, care vindea praf de pușcà indigenilor.

Presa maghiarà și regatul român.

„In vecinàtatea noastrà, dice „Ellenzék" se serbeazà o mare serbàtoare. Românii deseverșesc togma acum marea operà a independenții lor de stat. Au proclamat cu unanimitate regatul român și acum se fac pregàtirile pentru incoronare.

Acest fapt este pentru ultimà din unghiu a unei lupte consecuente și curagioase ce a durat 30 de ani. Bàrbații de stat (ai Românilor) càtà sà impreunat pentru a face pagii de lipsà, nu au început aceasta prin a declara umilirea de înțelepciune, abdicațiunea naționalà de necesitate patriotàlor, nesunțà spre independența de iluzime, ci dinții ținéné samà de situațiune și cumpànind cà nesunțele lor spre independență sùnt însoțite de simpatia Europei intregi: au adus în patria lor la maturitate convicțiunea, cà în lupta cea mare a patriotàlor, nesunțele spre independența în timp de pace concurentà, ear' în timp de rumperea pàcii conflict, numai acea națiune poate conta la esistență, care urmàresce scopuri de sine.

Serbàtorea, la care se pregàtesc acum Românii, Maghiarii au serbat'o înainte de aceasta cu 880 ani Francmasonerie slàbesce în loc de a se întàri acest simțiment, el se lepàdà de dènsa.

In guvernul dela 1848, el avèndu rolul activ de secretar al guvernului provisoriu, fuse instigatorul unei masons processiuni, care avu de scop autodafarea în piață publicà a Regulamentului organic, pe care era întàrirea umilitoare noauà a guvernului Imperial rusesc, și cu mànele sale puse în foc acest Regulament.

Tot atunci el lași luà funcțiunile de vornic al poliției, pentru ca prin mànile sale sà se facà emancipàrea Țiganilor, decretatà de càtre guvernul provisoriu.

Boliac colaborà și la un jurnal intitulat Popul Suveran, în unire cu repausatul Bolintinean și cu d-l Alecsandru Zanne.

La sosirea combinatà a armatelor turcesci și russesci, revoluțiunea fiind potolità, Boliac trebui sà le calea exilului, impreunà cu frunțașii acestei revoluțiuni.

(Va urma.)

(Va urma.)

lor mari ai României, nu sràlucesce de loc prin „Maria cea bàlaie" ci prin bucàți ca Muncitorul, ca Sila; prin Țiganul vèndut, prin Fata de boer și fata de țigan etc. etc. prin cari Boliac arèta cumplita tirànie ce se esercita asupra claselor muncitoare de càtrà domnii lor fàrà milà.

Simțemèntul de compàtimire al lui Boliac càtà aceste clase era atàt de mare, în càt nu'l putea împiedica nici o amenințare.

Nu odatà suferi el dintr'acestà causà rigorile stàpànirei superatà și tulburatà cugetànd la consecuența ideilor ce el desfàșura.

Dar fie-ce închisoare 'l oțelia mai mult în loc de a'l abate sau descuragia. El fàcuse pact cu resignațiune și suferință, și în timpul càndpuțerniciì dilei 'l țineau închis, sau exilat, cum de esemplu la Poiana Mărului din munții Rămnicului Sàrat, cugetarea lui pregàtia alte elemente de închidere, noue motive de exil.

Intre lucràrile sale literare, afarà de poesii, cari s'au tipàrit în volume foarte mare, se gàsesce încà o importantà parte de publicațiuni în Curierul de ambe sexe al lui Heliade Rădulescu, la care Boliac colabora, și chiar o scriere dramaticà, purtàndu titlul Matilda, care a fost tipàrità separat și care a avut onoarea o fi jucatà pe scena teatrului național, pe care'l susținea cu propriele sale spese bunul patriot, colonelul I. Càmpinean.

Sub influența diferitelor scrieri de asemenea naturà, care erau cu atàt mai gustate cu càt presa nu era liberà și pe scena se vedea, societatea întreagà simția trebuința sà respire liber, și aceastà trebuință se traducea în lupte de tot felul pe cài secrete.

Francmasoneria 'și luà întindere repede în societate și între cei dintài membri ai ei fuse și Cezar Boliac. Frăția îi plàcea, îl uimia, îl atràgea numai gàndindu-se cà printr'ènsa poate ajunge la emancipàrea sclavului și la liberarea poporului.

Până la 1848, càndș dèsa societate și dete fructul sàu, Boliac fuse un constant adept al ei. După aceea, simțind cà era trebuință de desvoltàrea simțimèntului național și cà prin și noi trebuie sà privim cu rușine spre România, pentrucà tradițiunile unui trecut mare none nu ne servesc spre acea cà basàndu-ne pe drepturile noastre se luàm învètàtura dintrinsele, ci ca în umbra lor sà càdem într'o amorțire tràndavà asemenea càlàtorului sub umbra de cipres.

Ce contestare aspràe se serbàtoarea românà fàtà cu politica de abdicațiune ce s'a inaugurat la noi! S'a dis cà sùntem puțini la numàr: numàrul Românilor e 5 milioane; s'a dis cà sùntem o țarà micà: patria românà are 2,000 mile □. In numàr și teritoriu sùntem de trei ori mai mari decàt România. Fii nostri au fost infàțișați ca nisce gogoriște și se povestea cà ne mànca Rusul; dar acest pericol a fost mai imminent pentru Români, pentrucà ei prin legàturile lor religioane au fost mai aprope de dinții și moralicesce. Dar Românii au vèdut cà un popor, care tràesce sieși-și și pentru sine, e mai tare, decàt acela, ale càrui puteri servesc de unelte pentru scopuriràine, și nu s'au spàimàntat de teoriile lașitàții și calculeazà cu casualitàțile. Noi Maghiarii nu am putut pètrunde nici acest simplu adevàr, noi am vestit cà sùntem perduți, dacà nu ne tàreim de funea corabieiràine.

Sà învàțàm politicà dela România!

Sà mergem la Bucuresci, cum am venit odinioarà din depàrtare în castelul dela Visegrad și în sràlucitele saloane din Buda, și se vedem acel curent magnetic care aduce sàngele unui popor de nou nàscut și unit în fierbere și inflàcàra nervii inimei lui spre o amàțiune notàbilà.

O bucatà de pàmànt stagnatoare cu o grupà de popor stagnator; o țarà necunoscutà cu locuitori necultivați, un fulg aruncat ici colea și mànat de pàsmurile istorice; o colonie ne bàgatà în sànà și situatà între nisce puteri ce sgndue lumea; o jucàrea pentru statele cele mari, menità a fi sdrobità cu totul și fàrà pardon de oștile lor: càtà aceasta a fost istoria României.

In istoria Transilvaniei o unealtà desprețuità a devastàtorelor și nimicitorelor resboaie vandale, un esecutor de cruzimi, poporul crud, pàràsit și neculturat, și în mànàstiri numai frații lor ce tràiesc printre noi nu odatà au respàlàit naționei màrinare, care i face pàrtași de scutul și bunàstarea comunà, cu nemulțimèe și cu un simț de duplicitate și acest popor, care nu e putut conta la simpatià, astàzi este sàlàtà și numai în mànàstiri și în principii incoronați. Și Regele Romàn poartà pe fruntea sa sublimitatea poporului român: peatra cea mai scumpà și mai sràluciutoare în coroana românà este credința poporului romàn în viitoriul sàu.

Aceasta este soarta actualà a României. Simpatia Insoțesce pe poporul romàn pe calea sublimà ce i s'a deschis, cale deamnà de o viață liberà, care deșteaptà ambițiunea nobilà care dà putere la fapte mari, provocà devotamentul, înalțà dreptul progresului național.

Un popor, care a fost cel din urmà, sè ridicà astàdi. Cum și-au bàtut joc alte nàțiuni în una lor nàțiunà și în ingratitudinea lor de acest popor pentrucà se crede coborìtor din vița romanà și eatà titlul de drept roman cum a ràdicat acest popor care a jucat o rolà în resboiul ruso-turcesc.

Aceasta este resplata României pentrucà s'a hotàrit simplu pentru o viață mare și care este resplata Maghiarului după atàte jertfe eroice? Despre acesta sè nu mai vorbim, càci am deșteptà o mare amàrăciune."

Meditațiuni

(6 Urmare).

Sà'și stimeze drepturile, sà se folosescà de ele, sà și-le apere; sà respecteze și drepturile altora, și sà și împlinescà cu scumpàtate și sànțenie datorințele lor càtà alții, ca sà poatà apoi pretinde și aștepta și ei acestia sà se poarte asemenea càtà și ei cu ei.

Sà cunoascà folosul învàțàturei; folosul, ce'l aduce omului învàțarea unei meserii anumite și practisarea ei, ca ocupațiune de càștig — pentru susținerea sa și a familiei sale, precum și pentru contribuirea la promovarea binelui comun și pentru ajutorirea celor nefericiți.

Sà cunoascà folosul, ce'l aduce omului; înțelepciunea, plàcerea, zelul, diligența, regula, orànduiala, punctualitatea în lucrarea meseriei sale; întrebuințarea cu scumpàtate a timpului; màncarea și beutura ces principeasà muncitorului; mèsura în toate, apoi și în màncare și beutarà; adàhna la timpul sàu; sànàtea, curàția și cumpàtarea, conservarea și promovarea sànàtàței.

Și va pune în stare, a'și dohàndi despre obiectele menționate reprezentațiuni chiar și precise; îi va deprinde sà lege între sine reprezentațiunile și noțiunilor càștigate — formànd cugetàri; sà'și punà cugetàrile în șir anumit, sà le ràsàscà mai de aproape și amplifice cu ajutorul la loc, timp, mod, temeie, scop — càutànd mijlocacele cele corespundètoare și iertate pentru ajungerea scopului propus.

A'și esprima làmurit și în urmare regulatà cugetàrile, simțurile, voia lor; a le propune și împàrtàși și altora cu înlesnire și pe înțeles — prin graiu și în scris.

Se va alege spre scopul acesta material corespundètoriu: de scriere și cetire, din gramaticà; istoria naturalà și fisicà; descrierea, istoria și constituțiunea patriei noastre; principiele pedagogice; regulele hygienice; însemnàtatea meseriilor; evenimente publicate prin diare; anecdote din diare și moralisite.

Va îndruma pe adulți:

Sà'și prețuescà organisarea lor; sà adune cu scumpàtate venitурile dela munca lor, nu numai cele mari, ci și pe cele mici, mànànte și nelnsemnate și sà le pàstreze.

Sà scoatà o parte din banii agonisiți, cu care sà finànțe și spesele pentru trebințele casnice; ear cu partea cealàltà din acei bani sà'și formeze un fond familiar.

Càndș vine gust de vre o plàcere admirabilà, — sà o guste. Se cuvine ca omul muritoriu sà'și și îndulcescà viața din mànànte muncii sale. Se cuvine muncitorului sà guste plàceri și de acele, cari trebuiesc plàtite cu bani.

Numai càt apoi sà le bine seama, sà nu treacà cu vederea, sà nu'și uite, cà — pentru plàcerea la càte o lunà trebuie sà lomulțească cu 12, pentru cea de sàptàmànà cu 52, ear pentru cea de o zi chiar cu numàrul 365.

Sà fie zelos și acurat în calcularea cheltuelilor pentru plàceri; ca nu cumva prin negrigire, prin perderea calculului în chieltuiile pentru obiectele de plàcere, sà ajungà oare-cànd el însuși obiectul plàcerei

inimilor îndurătoare, să'şi facă — pomană cu el.

Să fie cu toată atenţiunea la hotărîrea şi împărţirea munceĭ după destoinicia, puterile şi capacitatea ajutătorilor sĕi; la împărţirea timpului de lucru, odihnă, petrecere, — — de căutare şi îngrijire de copiii sĕi, dacă i'ă dat Dĕeu şi de acestia

Să fie către toţi: onest, prob, sincer, drept şi cu dragoste.

Să împărţască din darurile, cu care'l-au dăruit Dĕeu, şi săracilor, şi pe sama instituteloр filantropice pentru alinarea, uşurarea durerilor şi vindecerea ranelor celor nefericiţi.

Ca să tragă asupra'şi din toate părţile: stimă, iubire, încredere şi binecuvêntare.

Spre scopul acesta se va alege ca material; arta economică; esurea timpului şi alte date din Calindaria; esplicarea mesurilor metrice etc. Calcul în minte, verbal şi în scris.

2. Pentru fiinţarea, conducerea acelĕi şi pentru propunerea învĕţămêntului trebuiau puteri; aceste easită în clasa inteligenţei.

Brava noastră inteligenţă, de câte ori a cerut necesitatea, a sărit cu viu interes şi fierbinte dragoste şi a tins poporului mănă de ajuteriu, ca ăst'a scape din primejdie; nu a lipsit, a'l ajuta şi întru a se lumina chiar instrănduĭ în scoala de adulţi.

(Va urma).

Procesul atentatului contra Ţarului

Petersburg, 26 Martie. Din causa procesului s'au luat mari mĕsuri de precauţiune. în giurul localului tribunalului s'a oprit circularea trăsurilor, trotoarul din faţa lui e închis, casa geme de agenţi poliţenesci, toate întrările şi scările sunt ocupate, la intrarea în el stau geandarmi de câmp.

La 11 oare se adace corpurile delictului pe masa din faţa mesei judecătorilor. Un geandarm cu sabia scoasă este lângă preşedintele justiţiei. Poliţia aleargă în sus şi în jos. Acusaţii au fost aduşi peste noapte din fortăreţe în localul tribunalului. La 10 şi jumĕtate sosirĕ doi preoţi şi se îmbrăcară cu odăjdiile. Ca corpuri de delict, s'au mai adus cufere, lăţi, bare de fier şi ţevi. Publicul se adună, se sesc mulţime şi numĕ generali şi demnitari înalţi; mai toţi poartă decoraţiuni. Aproape de 11 oare veniră apărătorii în frac avênd la butonieră un semn de distincţie. Patru geandarmi cu săbiile scoase se aşeadă la banca acusaţilor.

La 1 oare punct spare tribunalul. Preşedintele ordonă sĕ se introducă acusaţii. Toate privirile se îndreptează spre uşa cea mică, pe care intră mai întâiu oficeri de poliţie şi patru gendarmi. Eată şi acusaţii. Cel dintâiu e Rusacov, un tinĕr flăcău, cu pĕrul blond, barba mică, cârnă, ochi şi faţă bine colorată, rotundă şi neespresivă. Al doilea e Mihailov, un june frumos, pĕrul netedă, barba scurtă, mustăţile mici şi figura inteligentă. Iesse Helfman e mai trecută, trăsurile ei sunt espresive, pĕrul negru. Kibalcici are figura tipică a Rusiei: ochi cenuşii, frunte îngustă, pĕr lung, barbă scurtă. Sofia Perovskaya e mică, nu e frumoasă şi are trăsuri neespresive. In fine vine Şeljabov, un bărbat înalt, cu frunte lată, pĕrul lung, barba plină, e energic în atitudine şi espresive, voin chiar şi în mişcările sale. Acusaţii 'i intind mânile şi se salută cu zimbete şi căldurose strângeri de mână.

Preşedintele citesce concluzia acusaţiunei. Grefierul face apelul nominal al acusaţilor, apoi se ascultă depoziţiile generale. Toţi respund scurt, numai Şeljabov, răsfoind în notiţele sale se esprimă mai pe larg despre persoana sa, opinia sa religioasă şi crescerea sa. Apoi se chiamă martorii.

La 11 şi un sfert se începe interogatoriul prin constatarea depoziţilor generale.

Apărătorii protestează de la în-cepul contra mărturisirilor răposatului Goldenberg, pe când Şeljabov se adresează direct tribunalului şi citesce nisce notiţe despre Goldenberg şi interogatoriul lui. El protestează contra argumentaţiunei prin documente, protestează contra tribunalului estraordinar instituit de guvern. La 11 şi jumĕtate tribunalul se retrage la chibsuire. In timpul pausei se pot contempla mai bine acusaţii. Ei vorbesc cu apărătorii şi arată cea mai mare liniştă; numai Şeljabov face impresie asupra publicului. El vorbesce ca un actor. Kibalcici, observat mai cu atenţiune, are un aspect urît. Ochii lui sûnt cufundaţi, sprâncenele ridicate şi o privire întunecată. Mihailov (un tinĕr lat în spate) face pe naivul. El privesce publiculu, se joacă cu degetele prin barbă, se rezimă în cote şi are aspectul cel mai plăcut. Iesse Helman nu'i de loc frumoasă, e cam galbenă, buzele palide, ochii negri vioi, n'are nimic ovreesc. Perovskaya te surprinde prin impregiurarea, că e mică şi cântă albă şi are şă'i lumeze ficeacu despre dênsa. Faţa ei n'are nici-o espresiune, frunteа lată, obrazii plini, gura mică, bărbia scurtă şi rotundă, pĕrul blond şi pieptănat înapoi. Rusacov nu face impresie de un om inteligent. Are ochii mici, scufundaţi şi pieziţi, privirea întunecată, nasul gârn, buzele groase, pĕrul lung, îl dă pe spate, aspect femeesc cu toate că i'resare mustaţa pe buza superioară. Acusaţii în genere sûnt bine îmbrăcaţi.

La 12 oare tribunalul apare în sală şi respinge protestul lui Şeljabov şi al apărătorilor.

Apoi se citesce acusaţiunea.— Sĕ aruncăm acum o privire asupra judecătorilor. Numai doi sûnt fără uniformă; ei au în genere un aspect inteligent. Preşedintele e un om înaintat în vêrstă, cu frunteа lată şi un ornament de pĕr alb, privirea aspră, nasul de vultur, vocea slabă. Procurorul e un tinĕr cu un estern frumos şi elegant, mustăţile mici şi vocea aspră şi clară. — Intre invitaţi se află principele de Oldenburg, contele Nesselrode, Timaşev şi căpitanul oraşului, Baranov. Acusaţii ascultă citirea acusaţiunei, cu indiferenţă. Şeljabov e singurul, care rĕmâne atent şi are o privire aprinsă fanatică. El seamănă în cât-va cu reposatul cap al socialiştilor din Viena, Andrei Scheu, faţa lui e însĕ mai lată, barba mai plină. Şeljabov citesce copia sa de pe actul de acusaţiune se vede că şi concentrează gândirea asupra acestui obiect. Afară de el şi de tânărul din acusaţi n'arată în timpul citirei lungului act de acusaţiune, vrun semn de o încordare spirituală. După o citire de un ceas şi jumĕtate, grefierul e atât de ostenit în cât trebue sĕ'i ia altul locul; şi gendarmii au fost schimbaţi. La 1 şi ş'au sfârşit citirea primei acusaţiuni, după acesa s'a citit acusaţia contra lui Kibalcici.

La 2 oare s'a sfârşit cetirea acusaţiunei şi se începe interogatoriul lui Rusacov. Acesta se ridică, ceĭ-lalţi acusaţi rĕmân în sală. Preşedintele desfăşoară notiţele şi întreabă pe acusat, dacă mărturisesce că e vinovat. Rusacov răspunde încet cu o voce neinteligibilă, şi depune o mărturisire franceză, dar aşa de încet încât nimenĭ afară de judecător nu'i poate înţelege. El repetă declaraţiunea în limba instrăţiune contra complicilor sei. Vorbirea sa e fără ton şi fără iritaţiune. El răspunde la întrebările preşedintelui fără introducere, mergênd de a dreptul la fapt. După un interogatoriu de o jumetate oară, e nevoitat Mihailov sĕ se apere. El vorbesce cu o voce sonoră dar cam reguşită, mărturisesce atacurile asupra poliţiei şi participarea. El mărturisesce. Neagă complicitatea la mina din strada Sadova. Vorbesce în treacĕt despre starea lucrătorilor şi ţeranilor, despre scopul îmbunătăţirei soartei, precum şi despre propaganda sa. Terorismul e necesar, căci fără el nu se va schimba starea lucrurilor. El mărturisesce, că Şeljabov 'i-a inspirat terorismul. (Mişcare.) Mihilov spune apoi, că schimbându-se odată împregiurarile politice lucrătorii vor lua întregul produs al muncei lor. Ei nu mai sunt maşini, ci domnii maşinilor. După acesta urmară interogatoriul lessei Helfman. Ea vorbesce foarte încet şi mişcă la fie-care cuvênt capul înainte.

La 3 oare se făcu o pausă. Acusaţii s'au retras. In timpul acesta pe lângă preoţii ortodocşi mai vine un preot catolic şi un Mollach, acesta din urmă cu turban şi cu coranul; în fine mai vesţi şi un preot protestant. După 20 de minute se redeschide şedinţa. Kibalcici mărturisesce, că e vinovat, vorbesce cu cea mai mare linisce despre programul nihiliştilor, despre scăparea poporului de supt domnia arbitrară. Preşedintele îl întrepe şi îl vorbesce de numele poporului. Kibalcici respunde: „Fac parte din partid şi cred, că majoritatea poporului e de acord cu dênsul.“ El regretă, că a fost arestat în 1873, căci alt-fel ar fi făcut de atunci propagandă. Preşedintele îl întreabă în ce limbă vorbesce, şi dice, că talentul seu inventător 'i-ă arĕtat drumul, când s'a liberat el, partidul nu mai făcea propagandă, ci pusese la cale faptul, la care a consimţit şi dênsul. El mărturisesce apoi participarea sa la lucrările cu dinamit şi istorisesce cu toată mai linisce în lume atentatul dela Alecsandrovsk. Tot asa descrie şi fabricarea bombelor.

Sofie Perovskaya ascultă acusaţiunile, ce i se aduc cu sânge rece. Ochii ei au o privire energică şi respunde cu o voce tare arĕtând că este nihilistă şi mărturisind participarea sa la toate acţiunile. Şeljabov răspunde la întrebarea, ce i-ă s a adresat, că este membru al partidului „Narodnaya Volja“ şi că a îndeplinit toate hotărîrile. El a recrutat pe ceilalţi pentru comitetea faptului. Toate însĕ sunt opera sa. Partida „Narodnaja Volja“ şi a socialiştilor trecu prin Preşedintele îl întrepe. Şeljabov continuă a ataca monarchia. Preşedintele îl întrerupe din nou. El esplică apoi organisaţia partidei „Narodnaja Volja.“ Comitetul esecutiv conduce totul şi organisează revoluţiunea. El a hotărît şi moartea lui Alexandru II. Propaganda în lume a europei: A Împĕratului. Şeljebov continuă, adunarea preşedinţilor grupurilor şi centrurilor a luat hotărîrea; el însuşi a fost unul dintre organisatori. In această calitate el a pregătit atentatul. Cu mândrie spune el, că a jucat un rol mare.

Despre Rusacov spune, că l'a recrutat de curênd; Mihailov n'a sciut nimic. Iesse Helfman a lucrat într'o secţiune, Kibalcici a îndeplinit însărcinarea sa, Rusacov a fost membru al agitaţiunei active. — Preşedintele: „Vorbesce despre ţinta ta, despre propria d-tale activitate.“ Şeljabov afirmă cu capul şi dice: „Da da“! şi vorbesce apoi despre reţelunile sale cu Mylord, care asemenea a fost complice la atentatul de la Alecsandrovsk. Apoi vorbesce despre atentatul de la 1 Martie, preşedintele îl întrepe toate celalte şi despre activitatea sa în unire cu Presa. In cursul interogatoriului, Şeljabov dete esplicaţiuni despre convicţiunile sale religioase şi dice, că el crede în dreptatea şi adevĕrul învĕţătureĭ creştine. Un adevĕr creştin trebue sĕ intervie pentru dreptutile celuia slab şi sĕ sufere chiar, a servit de mult timp cauza libertĕĭ. Aci se sfârşesce interogatoriul general şi se face din nou pausă.

(Va urma.)

Varietăţi.

* (Principele Rudolf) sosind din călătoria sa orientală în Viena se va duce în 16 Aprilie după serbătorile Pascilor la mireasa sa în Brussella. Stefania princesa mireasă va sosi în Viena cu toată suita sa în 6 Maiu n. ear în 10 Maiu n. se va sĕvêrşi cununia ei cu principele Rudolf.

* (Sapre u *final.*) O epistolă anonimă fără dată, purtând pe cuverta sa — pe cât am putut descifra — timbrul postei „Nagy-Bánya“, cuprinde următoarea întrebare adresată redacţiunei „Tel. rom.“

„Honorabile redacţione!

Noi vedemu că Domnia'i Vostre (sic) nu (de ce nu oo? Red.) voliti se scriti una data cu capulu chiaru nemic'a de u finale. Apoi se aveti (de ce nu haveti? Red.) bonatate si se ne spuneti (de ce nu sponeti? Red.) de ce ore Domni'a Vostre (sic) totusiu scrieti laudandi, rogu-te (sic) si alte multe. Du unde vene acesta u? Me rogu a da responsu in foli'a Telegrafulu romanu. Quidam.“

Mărturisim că numai anevoie înţelegem întrebările puse, precum se vede, de un aderent al vestitei „declaraţioni“ a părintelui Marcu din Satu-Mare. De ce scrieţi laudandi, rogu-te? Fiindcă aşa şi dicem şi fiindcă noi aparţinem acelor naivi, cari susţin că scrisoarea s'a inventat, pentru a representa semne (simboluri) ce se a u d prin semne (simboluri) ce se v ă d, aceste din urmă fiind după natura lor apte de pastra folosul şi prosperitatea omenei. „De unde vene acel u?“ Din gura Românului! Dar' sĕ ne dăm silinţă a înţelege întrebările altcum. „Quidam“ este un mare etimologist şi un înfocat adorator alui u final, deoarece îl acaţă chiar şi cuvêntului „tel.“ din titlu. Ştim că adinsu în strîmtoare arĕtându-ne că u aşa numit scurt sau jumĕtăţit în anumite casuri se ivesce l n t r e g şi prin urmare trebue scris şi atunci când — nu se aude. Aceasta fiind părerea lui „Quidam“, vom respunde *mutatis mutandis* cu chiar cuvintele şi întrebările Dsale astfel: Trecum vedem din epistola DTle Domnia Ta, cu toate că eşti *etimologist*, nu voiesci sĕ scii de r f i n a l de la infinitivii verbelor, de vreme ce nu scrii d. e. a dare, a facere, a venire etc. Cum se face apoi că totuşi scrii, precum trebue sĕ presupunem de la un Roman, a. d. a-re-asi, da-re-si, da-re-ar... pecând de sigur scrii numai: asi da, si da etc.? De unde vine acel re? putem întreba şi noi la rândul nostru. — Ce ne va respunde oare „Quidam“, care este *etimologist?!*

* (Seghedinu) e încungiurat cu doue troiane, unul mediat giur Imprejuru, cel orăşenesc. Eşind Tisa din alvia sa a spart troianul de din afară pe vreo 2 locuri Seghedinului lucrată din resputeri acuma la întărirea şi ridicarea troianului imediat pe care se aşeadă cu iuţală o linie ferată spre a se putea lucra mai cu sporia. Lucrători sunt destui şi dacă timpul se va mai insenina este mare nădejde, că şi troianele dinafară încă se vor putĕ repara şi întregi. Aşa se scrie din Seghedin cu datul 11 Aprilie n. După scrile mai din urmă troianul din afară e perdut.

* (Vêrsatul In Braşov.) In sĕptĕmâna din 3—9 Aprilie s'au bolnăvit 12 şi au murit 4 persoane.

* (O bandă de falsificători.) Din Verseţ se scrie, că acolo s'a prins o bandă de falsificatori de bancnote. Presa acestora s'a găsit într'o cripţă din cimitirul sêrbesc, comoara bandei însĕ, ce consistă din bancnote bune şi false, s'a găsit în biserica sêrbească

* (Stindardul românesc). „Romanul" observă, că cu ocasiunea proclamării Regatului s'au vêdut stindarte, cari, deşi erau compuse din cele trei feţe, acestea nu erau rânduite după cum este prescris. Inainte de 1848, stindardul Românilor din Moldova avea doue colori: albastru şi roşu; acela al Românilor de dincoace de Milcov avea trei culori, adecă, Generoul de la 1848, urmărind unirea, decretă, că colorile stindardului Românilor vor fi: albastru, galben şi roşu. Decretă apoi regularea lor în modul următoriu: „Lăpit întuetu, pe lemn, albastruiţă, la mijloc galben şi falfaind roşu. Colorile vor fi aşedate perpendicular." Se insemnăm un fapt semnificator. După cădereu guvernului provisoriu tot cel al decretat a fost respins; Voda Stirbei insă a mantţinut şi colorile şi rânduirea stindardului de la 1848. Astfel toate faptele, toate decretele guvernului dela 1848 a fost distrusu; stindardul insă s'a păstrat. Prin urmare stindardul statului român este: albastru, galben şi roşu, aceste trei feţe aşedate perpendicular şi în modul următoriu: albastru lipit de lemn, galbin la mijloc şi roşu falfaind.

* (Un corespondent dispărut.) Prin Londra se vorbesce şi acum de un corespondent al „Jurnul Times (dispărut deja acum trei ani. El pertesese mai multe articole despre atentate bombe şi dinamită, lăudându-se că este iniţiat şi în secretele celor mai insemnate societăţi oculte. Nu mult după acesteia evenimentul se a petrecut şi nimeni nu i-a mai dat de urmă. Secretul l'a înghiţit!

* (Telegrafo-electro-automatic.) Se anunţă, că un impiegat al telegrafului din Paris a descoperit un sistem de telegrafie electro-automatic, cu care s'ar putè reproduce scrierea, desemnul, notele musicale, cu o dimensiune egală sau amplificată, în mod foarte repede. Sistemul s'a pus la Incercare.

* (Cutremuri.) Din Chios se scrie, că până în 9 Aprilie n. s'au simţit acolo peste 200 de seguduiturl, iniţiate cari 40 au fost atât de vehemente incât fiecare dintre ele a fost în stare, să dărime cel mai solid zid. Aşa s'a şi întâmplat, căci din toate casele, câte se aflau pe insula Chios, abia a 3-a parte a rămas nevătămată. După o telegramă din 13 Aprilie în urma preţuirilor ultime numerul oamenilor, cari au căduţ victima cutremurilor, din Chios, se urcă la 500, şi la 1000 vătămaţi. Sguduitura de Luni a căşunat o valăare de un metru a insulei întregi şi pentru acesa locuitorii, cari mai sânt în viaţă emigrează în masse. In 12 Aprilie n. s. s'au simţit o sguduitură de pământ foarte vehementă şi în Pola.

* (Salămul dealbata) arbore originar din Noua Holandă se pare a fi o asemănătoare sporoasă.

Este, dice Cosmos un mare arbore, al cărui post este majestuos, şi ale cărui ramuri produse s'arondiseazâ şi şi formează o specie de umbrelă; el infloresce pe de doue ori: prima dată în Ianuarie şi Februarie, secunda în Iulie şi August: sânt un fel de ciorchini de flori lungi d'un galben ca pucioasa şi de un miros agreabil. Rădăcina este acoperită de ochi şi de ramuri, cari se desvoltă la cel mai mic contact cu aerul, producênd atâtea plante noue. S'a numărat până la o sută treiduă de lăstari la un singur arbore. După un timp câţ-va ani, salcâmul dealbata se face un arbore magnific, care poate fi cu foles exploatat; cu cât cine-va îl taie, cu atâta produce lăstari mai mulţi cari cresc atunci prea apropae unii lângă alţii, dau fie lemne de construcţiune prea bune, prea drepte, şi proprii pentru lucrări de cărutărie, fie un cărbune de prima cualitate.

Bursa de Viena şi Pesta

din 14 Aprilie 1881

	Viena	*Pesta*
Renta de aur	115.80	115.80
I emisiune de ohlig. de stat dela ungaria de fier oriental ung.	89.90	89.75
II emisiune de ohlig. de stat dela ungaria de fier oriental ung.	106 35	105.75
Obligi. de stat dela 1876 de ale drumului de fier ungaria	93.75	93.75
Imprumutul drumurilor de fier ung.	131.75	131.—
Obligaţiuni ung. de rescumpărare pământului	97.80	98.25
Obligaţiuni ung. cu cumulă de scrisse	95.75	96.—
Obligaţiuni urbariale temeşene	96.90	97.—
Obligaţiuni urb. temeş. cu clausă	95.25	95.—
Obligaţiuni urbariale transilvane	96.30	96 25
Obligaţiuni urbariale croato-slavoniene	97.50	—.—
Obligaţiuni ung. de rescumpărare	95.25	95.—
Ung. Goldrente de ung.	115.65	115.65
Datorie de stat austriacă în hârtie	77.45	78.05
Datorie de stat în argint	78.15	78.—
Renta de aur austriacă	94.—	93.25
Sorţi de stat dela 1860	131.90	152.50
Acţiuni de bancă austro-ung.	825.	818.—
Acţiuni de credit austr.	281.25	278.—
Acţiuni de bancă de credit ung.	305.70	307.40
Sorţi ungureşti vechi	—.—	116.50
Sorţi de regulare Tisei	111.—	110.25
Argint	—.—	—.—
Galbin	5.53	5.55
Napoleondori	9.31½	9.34
100 marce germeşti	57.55	57.55
London (pe polica de trei luni)	118.—	118.10

Economie.

Sibiiu 12 Aprilie n. Pro hectolitru: Grâu: fl. 7—8; grâu secărea fl. 6.—; secărea fl. 5.40—5.80; Ors fl. 4.60—5. Ovăs fl. 2.30—2.50; Cucurez fl 3.10—3.50; Mălaiu fl. 4.50—5; Cartofi fl 3.50—4; Seu fl. 8.—; Fasole fl. 4.50—5; Mere fl. 9—10; Linte fl. 11—12; Fasole fl. 4.50—5. pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 13; Blăniţă fl. 70—72 Unsoare de porc fl. 56—58; Slănina fl. 50 chilo fl. 30—34; Bănu de lumânări fl. 46—50; Lumânări de sâu 50 chilo fl. 50—56; Săpun fl. 34—38, Sare de chilo fl. 50—55; Spirt pro 50 chilo fl. 25. 30. Lemne vârtoase de foc pro metru cubic fl. 3.50 Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vităţă fl. 48—50 cr. carne de vipţ fl. 40—55 cr. carne de porc 40—42 cr. carne de berbece — cr.;— ună 10 de 10 cr.

Făgăraş, 8 Aprilie n. Pro hectolitru Grâu fl. 7.60—7.80; secărea fl. 5.—5.20; secărea fl. 5.—5.20; erţ fl.—3.20 ovăs fl. 2—2.20; cucurez fl. 3.60—3.80; cartofi fl. 3.50—4; seu fl. 8.—; Semănă de cânepă fl. 6—7.; mazere fl. —; linte fl. —; Fasole fl. 4.50—5; Mere fl. 8—10; Pere fl. 1.60—2.; (ocă), pro litră. —.—; cr. pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 12—70.; Blăniţă fl. —.—; săn de lumânări fl. —40; unsoarea de porc fl. 55—60; Slănina fl. 50—60; Lumânări de săpun fl. —.—; fân fl. 180—2. spirt pro grad cr. 100°,—fl; pro chilo: carne de vităţă 40—42 cr. carne de porc 50—60 cr. carne de berbece — cr. carne de miel (fântegi) fl. 1.—2.40; ună 8 de 10 cr. Pasărea fost bine cercetată.. Timpul rece şi pluios; Drumurile foarte rele.

(Situaţia Implinirei impositelor indirecte. — Eserciţiul 1 Ianuarie—31 Martie 1880. Incasările din impositele indirecte în Romania au ajuns la suma de 9,096,000 cifra de lei 5,096,352.05 contra unei evaluări bugetare de lei 5,928,750. Intre acestea, Vămile au produs la 2,175,849.06; salinele 549,849.06; timbrul 5,411,161.07; licenţele şi patentele 872,842.40; amenţile judeciare lei 87,010.28.

Incasările din Vămi se repărţesc astfel: drepturi de import lei 1,994, 148.41; drepturi de export 136,410,94; tacse accesorie şi venituri accidentale lei 45,289.94. Faţă cu anul 1879, se constată, că pe când primele trei luni din 1880 au dat un spor în Incasările din import tacsele din esport şi accesorii au scăşut cu mai multe de 50 la sută.

Eserciţiul 1880—1881. — Aprilie — 31 Martie 1881. In acestă periodă, incasările din acelesi imposite indirecte au întrecut cu mult prevederile bugetare. Aşa vămile au produs 9,952,025,091; timbrul şi inregistrarea 5,471,586.68; salinele 4,435,946.10; beuturile spirituoase 3,536,655.86; amenţile judecătoresci 263,493 bani 77; in total, lei 22,659,707.49, contra 20,272,500 evaluări bugetare: esecedenţa este de 2,387,207.49 din care lei 2,387,207.49 sau 11.77 la sută.

Incasările din vămi în suma de lei 9,952,926.09, contra unor evaluări bugetare de lei 9,150,000 se compun din drepturi de importaţiune la 8,133,365.99; drepturi de esportaţiune 1,633,947 bani 20; drepturi accesorii şi accidentale 315,000. Faţă cu ultimele 9 luni din 1879, incasările din vămi în 1880 au dat o diferinţă în minus de lei 229,372.74.

Estras din foaia oficiala Budapesti Közlöny."

Licitaţiuni: în 9 Iunie imob. lui Ilie Herlea şi Ioan Simedru în Vincrea (judec. cerc. Orăştie); în 5 Maiu şi 7 Iunie imob. lui Ioan Szabados în Sesarma (trib. Deş); în 3 Maiu şi 3 Iunie imob. masei concursuale după George Vesteemanin Sibiiu (trib. Sibiiu); în 27 Aprilie imob. lui Ioan Betar în Buia (judec. cerc. Mediaş); în 14 Maiu şi 14 Iunie imob. lui Ioan Ermin în Laslea (judec. cerc. Sighişoara); în 14 Maiu şi 14 Iunie imob. lui Iosif şi Catarina Wild în Sighişoara (judec. cerc.); în 4 Maşu şi 4 Iunie imob. lui Frideric Engber în Sibiiu (trib.); în 26 Aprilie imob. lui Ioan Stoichiţă în Făgăraş (judec. cerc.); în 17 Maiu 17 Iunie imob. August Ludvig în Sighişoara (judec. cerc.); în 30 Maiu şi 30 Iunie imob. lui George Sauta în Lechinţa (trib. Turda); în 21 Aprilie mobilele şi imob. remasului după Dănilă Ludvig şi Regina Ludvig în Bistriţă (trib. —

Nr. 88. ex. 1881. [44] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clasa a III Dupăpetră-Valeasat, conform hârtiei Ven. Cons. arch. de dto 12 Martie Nr. 912 B. ex. 1881, neconcurênd nimenea la prima publicare, — se escrie a doua oară concurs până la 26 Aprile st. v. a. c.

Emolumentele sânt:

1. Dela 150 familii a 20 cr. 30 fl.
2. Venitul dela cimiteriu 10 fl.
3. Venitele dela epitrafii şi alte funciuni 140 fl. Suma veniteloe 180 fl. v. a.

Doritorii de a concura la acesata parochie trebue a'şi aşterne petiţiunile instruate cu documentele recrute în sensul „Statutului organic" şi al regulamentului congresual din anul 1878 la subscrisul oficiu protopresbiteral în Brad (Hunyadmegye) până la terminul defipt.

Brad, 27 Martie 1881. v.

In conţelegere cu comitetul parochial.

N. I. Mihetiianu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 177. 1881. [40] 3—3

EDICT.

Maria născ Dumitru Petranu din Braşov a părăsit cu necredinţă de septe ani şi mai bine pe legiuitul ei bărbat George Stinghe tot din Braşov fără de a se sci locul unde se afla şi de ani trăesce, este prin aceasta citată, ca în termin de trei luni dela prima publicare a acestui edict să se presenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la dincontră şi în absenţa ei se va pertracta şi decide procesul divorţial intentat asupraă de bărbatul ei.

Braşov, 19 Martie, 1881.

Forul matrimonial 'gr. or. al tractului protopresbiteral I al Braşovului

Nr. 2413—1881 [42] 2—3

EDICT.

Din partea scaunului orfanal al Sibiiului se aduce la cunoscinţă publică, că moara din jos cu 2 roate a comunei Răşinari, care s'a oferit în anţă în arendă reposata Dobră Maria Drec se va da în cancelaria comunei Răşinari la 28 Aprilie a. c. st. n. la 9 oare a. m. în arendă pe risicul lasmontenilor pe terminul dela 1 Maiu 1881 până la ultima Decemvre 1883. Voitorilor de a licita li se aduce acceasta cu acel adaos la cunoscinţă, că fie-care licitant are a depune un vadiu de 210 fl. şi că condiţiunile de licitaţiune se pot vedè atât la acest scaun orfanal, cât şi la oficiul comunal din Răşinari.

Sibiiu în 13 Aprilie 1881.

Din şedinţa scaunului orfanal comitatens.

Herbert
preş.

G. Bariţescu,

doctor în medicina universă

cu locuinţa în Braşov, *târgul grâului Nr. 558*, dă consultaţiuni în fie-care zi dela 2—3 oare p. m. [41] 3—3

Avis către damele române.

Cunoscênd gustul ales al doamnelor române şi aflând, că în luna lui August viitor va fi în Sibiiu o mare expoziţiune de lucru de mână femeesc am pregătit un mare asortiment de cele mai noue şi mai frumoase tapserii începute acestor sau numai de semaste.

Damele romăne pot afla în magazinul meu lânuri, mătăsuri, perdeli şi plate, şenille, mărgele, flori tăiate din postav şi başon, apoi bande de mobile, covoare de mână femeesc şi paturi, tapiserii pentru scaune şi perine de canape pe barşon, postav, caşemir sau cotton, precum şi pentru *mese, ferestre şi draperii de perdele* şi tot ce numai se face cu broderie. Asemenea am primit o mare asortiment de stergare desemnate pentru a se broda cu colori sau cu alb şi fete de mese şi servete de cafea; surţuri de mână şi alte stofe mari şi mici de broderie cu mătăsuri şi cu fir.

Doamnele, ce nu se afla în loc, se pot scăsa numai a ne arăta dorinţa dlor şi a fina preţul lucrului ce doresc şi ne vom grăbi a spedà tot, după gust şi bine inpachetat *per Postnachnahme.*

Asemenea ne insărcinăm cu gătatul sau montatul şi broderiile ce pot fi cerute şi alte lucruri de tapisat, fie scaune, pupitre şi ori ce obiecte de lemn sculptat.

Preţurile cele mai moderate se garanteazâ.

Pe lângă deja comande multe, ne rugăm să se grăbească Doamnele cu ordile Dlor şi nu sufere întârzîere din cauza montatului şi a gătatului de cătă tapiţeri sau maşte.

[45] 1—3 **J. S. Winkler.**
strada Cismădiei Nr. 12.

Prafurile musante lacsative din Elöpatak

conţin compoşiţiunile chemice solutive ale apelor minerale renumite din Elöpatak.

Un efect eminent au aceste prafuri la catar de stomach, spasmuri de stomach, îngrăşarea ferei, pentru lipsa de apetit, arsură în gât, umflăturî de ficat şi splină, slăbiciune de stomach, pitire, lipsa de apetit, arsură în stomach, gâuri în testine, boala apei, hemoroide, la afecţiuni cataralice ale rermuchilor, a beşicei şi canalului de urină, în contra formărei de nisip, la catare cronice şi umflăturî ale matricei, curgere, depoziţiune la versare de sânge, la amenţeli, aţinţe şi catar.

Aceste prafuri fărce în efect atât **sarea scumpă de Karlsbad,** cât şi **prafurile lui Seidlitz.**

Preţul unei scătuice ce cuprinde 12 dose cu îndreptariul spre folosire cu tot **1 fl.**

Depositul general: în **Braşov** la apotecarul **Szava:** în **Sibiiu** la **F. A. Reissenberger,** comerciant. [46] 1—12

Redactor responzător: **Nicolae Cristea.**

Editura şi tiparul tipografiei archidiecesane.